
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- Marina Ahold (17) uit Aalten is de Nederlandse scholiere met de beste kennis van het Duits; zij gaat Nederland vertegenwoordigen bij de Internationale Deutscholympiade in Polen.
Bron: De Gelderlander, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?677-402>
 - Nederlandse pabo's gaan taalvaardigheid strenger toetsen.
Bron: DPA, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?678-402>
 - Een gebarentaaltolk heeft vorig jaar een duwtje gegeven aan de omwenteling in Oekraïne door in haar vertaling kritiek te verwerken op de 'leugens' van de regering.
Bron: Sun Sentinel, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?679-402>
- *****

2. Taaltip: 'trein-tram-busdag'

Vorige week maakte de Nederlandse Taalunie bekend dat er op 15 oktober een nieuwe editie van het Groene Boekje zal verschijnen. In dit boekje zullen meer woorden worden opgenomen met een spellingprobleem, en er zullen ook meer Surinaams- en Belgisch-Nederlandse woorden in te vinden zijn. Tot deze laatste categorie behoort de samenstelling 'trein-tram-busdag', als aanduiding voor een dag waarop reizigers tegen een bijzonder tarief gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

'Trein-tram-busdag' wordt met twee koppeltekens geschreven. De koppeltekens drukken de gelijkwaardigheid van de delen 'trein', 'tram' en 'bus' uit. De schrijfwijze 'trein-, tram-, busdag' is niet juist: deze notatie zou aangeven dat we met een samentrekking van 'treindag, tramdag, busdag' te maken hebben. De samenstelling 'trein-tram-busdag' is vergelijkbaar met 'kop-hals-rompboerderij', een woord dat nu al in het Groene Boekje voorkomt.

In de praktijk zijn samenstellingen met drie gelijkwaardige delen vrij zeldzaam. Samenstellingen met twee gelijkwaardige delen komen vaker voor, bijvoorbeeld 'aan-uitschakelaar', 'bonus-malusregeling', 'prijs-kwaliteitverhouding' en 'woon-werkverkeer'. Een erg productieve bron voor dit soort woorden zijn gerechten waarin twee ingrediënten de hoofdrol delen, zoals 'aubergine-fetasalade', 'honing-mosterd dressing', 'tomaten-pestosaus' en 'yoghurt-munt dressing'.

3. Extra: vergeten woorden

In zijn rubriek 'Woordhoek' in NRC Handelsblad besteedt Ewoud Sanders dezer dagen aandacht aan 'vergeten woorden'. Wat is bijvoorbeeld de laatste keer dat u iemand 'glunder' zag kijken? Of dat u een bakker uitgemaakt hoorde worden voor 'meelmuis'? Op de website van zijn krant geeft Sanders een uitgebreide toelichting bij deze en andere woorden.

Bron: Woordhoek, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?680-402>

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>. Tijdens uw vakantie kunt u uw abonnement ook tijdelijk stopzetten.
